

Får vi til digital
dokumentasjonsforvaltning med
utkast til lov om
samfunnsdokumentasjon

15. oktober 2019, Kristine Synnøve Brorson, Consulting Director

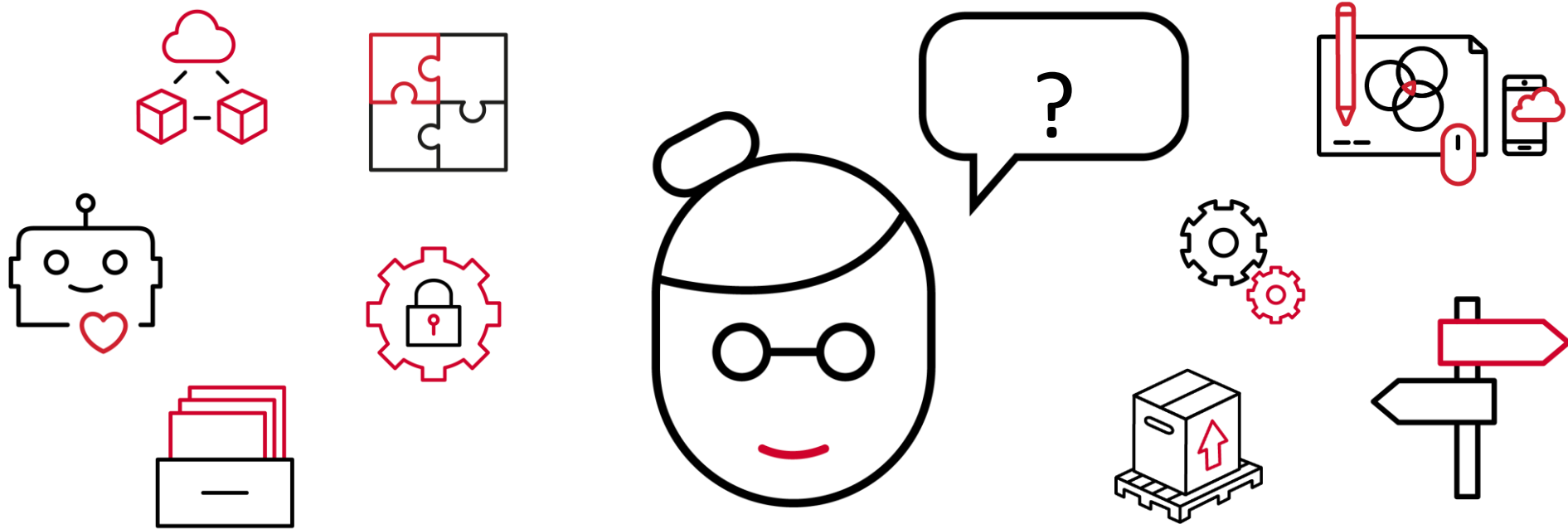
sopra **steria**

Agenda

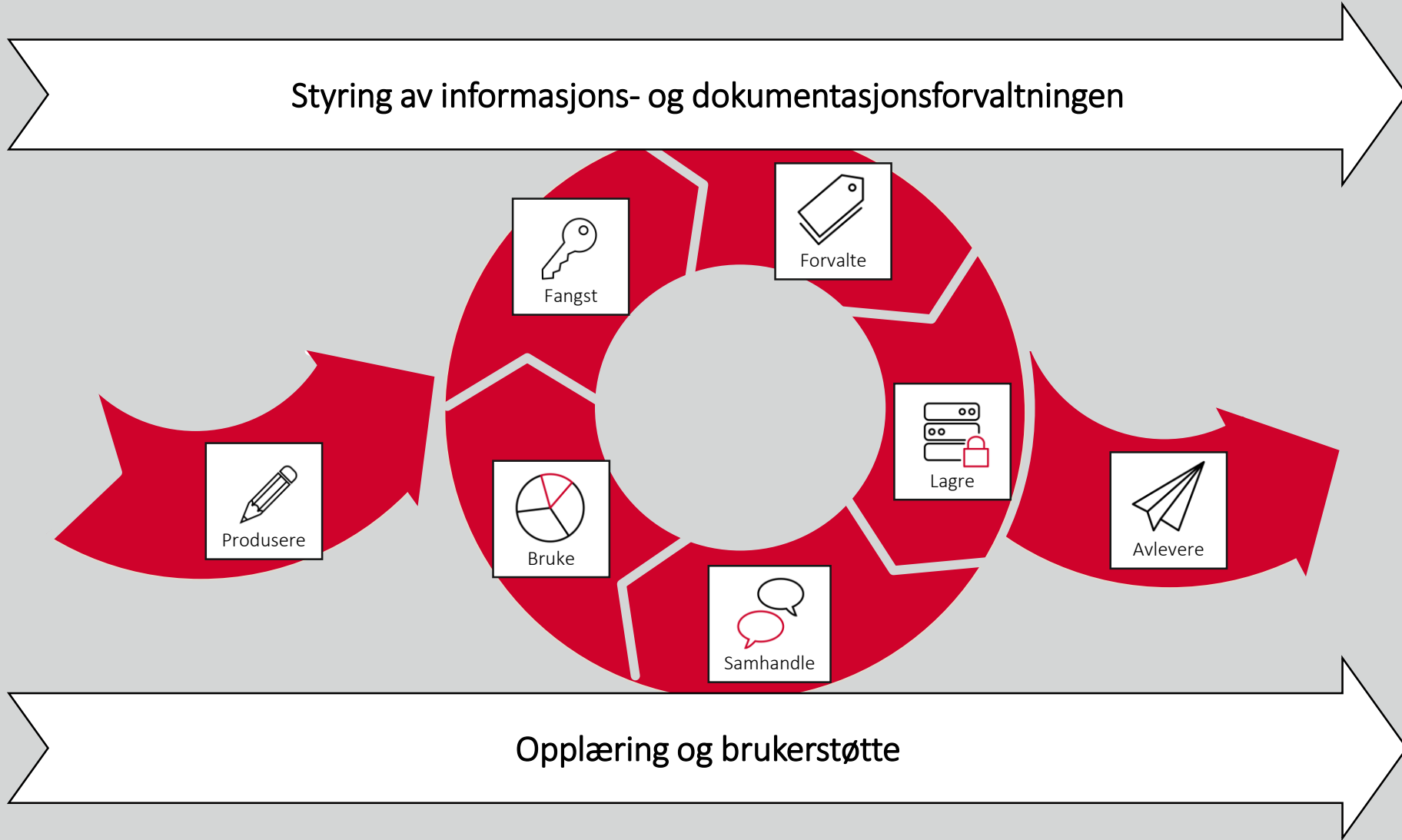
- Hva er digital dokumentasjonsforvaltning?
- Besvarer utkast til ny arkivlov våre utfordringer?
- Hva burde vi egentlig diskutere?

Hva er digital dokumentasjonsforvaltning?

Helhetlig dokumentasjonsforvaltning for nåtid og ettertid

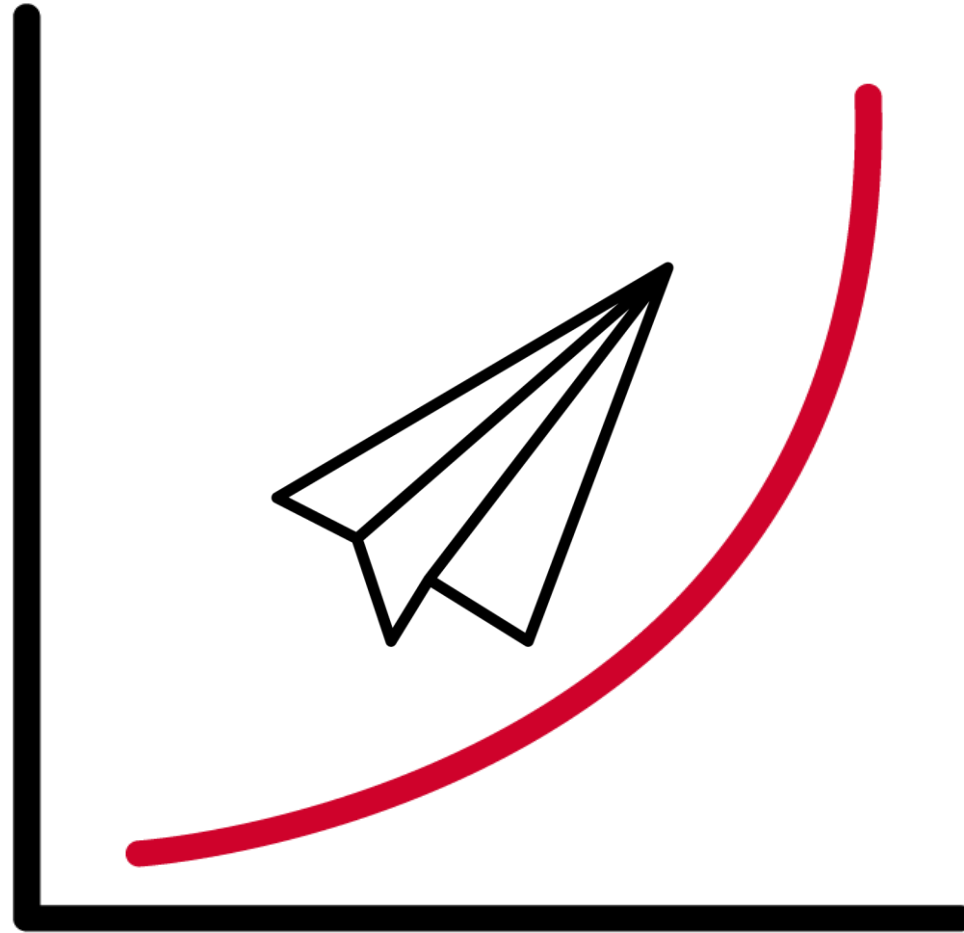
Er norske virksomheter digitale eller har de bare kjøpt digitale verktøy?

Innen dokumentasjonsforvaltning og arkivering er mange prosesser fortsatt lik slik de var på papir

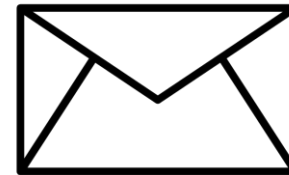
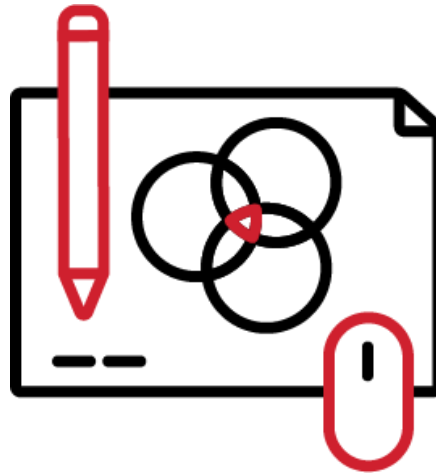
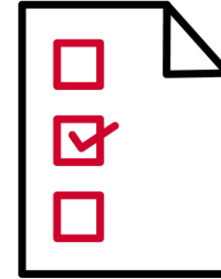

Med informasjonsekspløsjonen er det mer og mer informasjon som skal vurderes for arkivverdighet

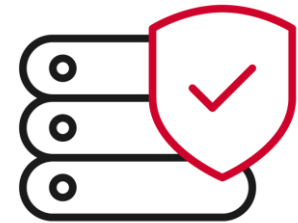

Det blir flere og flere kanaler for arkivarene å følge med på

Arkivet med stor A finnes ikke lenger. Det finnes mange lagringsplasser med dokumentasjon

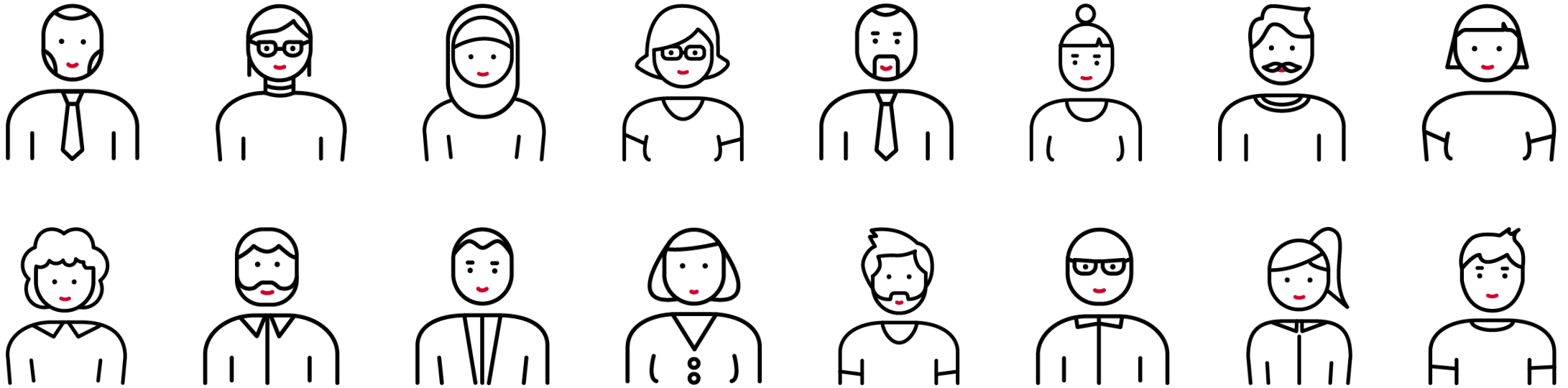

Digital dokumentasjonsforvaltning krever forståelse for prosess, teknologi, organisasjon og informasjon

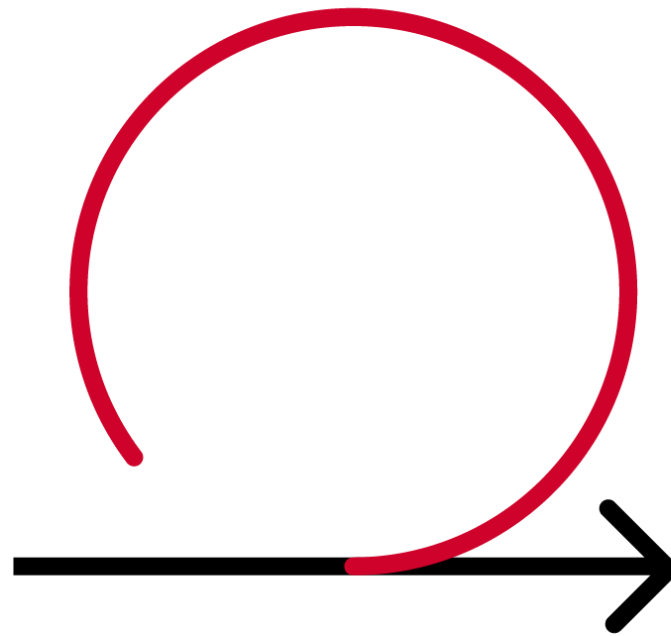

For utvikling og innføring av teknologiske verktøy er det mer fokus på brukervennlighet enn virksomhetsbehov

Digitale virksomheter forventer raske og smidige endringer

Publikum har veldig høye forventinger til åpenhet og lett tilgang til en virksomhets informasjon og beslutninger

God informasjonsarkitektur og datakvalitet er en forutsetning for brukervennlige offentlige tjenester

Hvor er vi når det gjelder dokumentasjonsforvaltning og digitale prosesser?

Har vi gode digitale verktøy til dokumentasjonsforvaltning? Bruker vi verktøy på en digital måte?

Hvordan forvalter vi en heldigital informasjonslivssyklus?

Hvilke dokumentasjonsforvaltningsprosesser er faktisk hel-digitale?

Har virksomheter stor nok forståelse for hvordan prosess, teknologi, organisasjon og informasjon henger sammen?

Tenker vi på informasjonsarkitektur og datakvalitet når vi jobber med dokumentasjonsforvaltning?

Besvarer utkast til ny arkivlov
våre utfordringer?

Vil loven hjelpe oss å dokumentere digitale prosesser?

§ 6. Dokumentasjonsstrategi

§ 6. Dokumentasjonsstrategi

(1) Virksomheter skal regelmessig ajourføre en dokumentasjonsstrategi som:

- a) gjør rede for dokumentasjonsplikter som gjelder for virksomheten, og for hvilken dokumentasjon som er særlig viktig for virksomheten
- b) beskriver organiseringen av arbeidet med å ivareta dokumentasjonspliktene
- c) gjør rede for hvilke informasjonssystemer i virksomheten som skaper og tar vare på dokumentasjon omfattet av denne loven
- d) gjør rede for virksomhetens bruk av kommunikasjonskanaler, herunder sosiale medier
- e) gjør rede for hvordan virksomheten sørger for langtidsbevaring, minimering og sletting av dokumentasjon og arkiver
- f) refererer til virksomhetens styringsdokumenter for informasjonssikkerhet, personvern, anskaffelser mv. og
- g) gir en vurdering av virksomhetens etterlevelse av denne loven.

(2) Øverste organ i virksomheter omfattet av § 2 første ledd bokstav a til c skal vedta dokumentasjonsstrategien minst én gang hvert fjerde år.

Internasjonalt vil dokumentasjon om hvilke prosesser som finnes bli anerkjent som åpenhet

The Principle of Transparency

An organization's business processes and activities, including its information governance program, shall be documented in an open and verifiable manner, and that documentation shall be available to all personnel and appropriate, interested parties.

Vil loven hjelpe oss å bruke verktøy for digitale prosesser?

§ 7

§ 7. Dokumentasjon i felles systemer

§ 7. Dokumentasjon i felles systemer

(1) Når flere virksomheter produserer dokumentasjon som nevnt i §§ 8–13 i felles systemer, skal de avtale hvem som har ansvar for å ivareta pliktene etter denne loven. I fravær av avtale påhviler pliktene den som har behandlingsansvaret for personopplysninger, jf. § 22. I andre tilfeller har eieren av systemet dette ansvaret.

(2) Kongen kan gi forskrift om behandling, bevaring og tilgjengeliggjøring av dokumentasjon ved saksbehandling og samhandling i felles system og kan bestemme hvilken virksomhet som har ansvaret når dette ikke følger av første ledd.

Vil loven hjelpe oss å bruke verktøy for digitale prosesser?

§ 10. Plikt til å dokumentere ved automatisert rettsanvendelse

§ 10. Plikt til å dokumentere ved automatisert rettsanvendelse

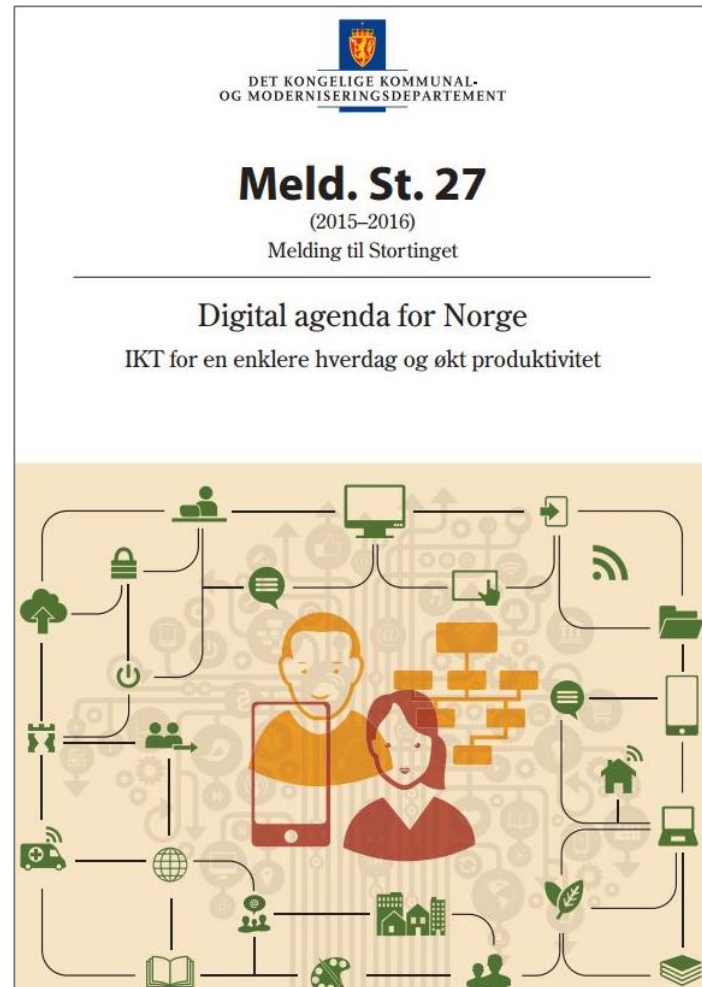
(1) Virksomheter som helt eller delvis automatiserer rettsanvendelse, skal dokumentere

- a) hvilke datatyper som anvendes
- b) hvilke kilder som benyttes for disse datatypene
- c) hvilke behandlingsregler som er utledet av rettsreglene og som er styrende for vedtakene, og
- d) hvilke endringer som er gjort av systemet på bakgrunn av vedtak av lover og forskrifter og andre politiske vedtak.

(2) Kongen kan pålegge at det utarbeides dokumentasjon som gir grunnlag for rekonstruksjon av kjørbare programkoder, etter at systemet er tatt ut av drift.

Digitale prosesser på tvers og automatiserte vedtak er allerede her i dag

Vil loven hjelpe oss å bruke verktøy for digitale prosesser?

§ 21. Overføring av digital dokumentasjon til utlandet

(1) Digital dokumentasjon omfattet av loven kapittel II og V kan, hvis vilkårene i personvernforordningen artikkel 44 og 45 er oppfylt, overføres til EØS-land og tredjestater som kommisjonen i EU har fastslått sikrer et tilstrekkelig beskyttelsesnivå. Følgende vilkår må dessuten også være oppfylt:

- a) Det foreligger en oppdatert risikovurdering som særlig gjør rede for risiko for tap av nasjonal råderett over dokumentasjonen, tap av data, rikets sikkerhet, kriminelle handlinger og uautorisert tilgang, sammenholdt med lagring i Norge.
- b) Databehandleravtalen skal gi tilsynsmyndigheten rett til å vite hvor dokumentasjonen kan eller vil bli lagret, samt rett til å kreve at det settes i gang tilsyn på aktuelle steder for å påse at krav i denne loven og i databehandleravtaler blir etterlevd.
- c) Ved langtidsbevaring i utlandet skal en kopi av arkivene være i Norge.

(2) Nasjonalarkivet kan inngå avtale med arkivmyndighet i en annen stat eller med en annen kvalifisert oppdragstaker, om at det skal gjennomføres tilsyn med norsk digital dokumentasjon som er overført til utlandet. Tilsynet skal i så fall skje i henhold til instruks fra Nasjonalarkivet.

§ 21. Overføring av digital dokumentasjon til utlandet

Skytjenestene har allerede tatt over dokumentproduksjon og saksbehandling

Tenker vi på informasjonsarkitektur og datakvalitet når vi jobber med dokumentasjonsforvaltning?

§ 9. Plikt til å dokumentere informasjonssystemer, databaser, registre mv.

§ 9. Plikt til å dokumentere informasjonssystemer, databaser, registre mv.

(1) Når en virksomhet tar i bruk et informasjonssystem som produserer dokumentasjon som senere skal overføres til langtidsbevaring, skal det foreligge tilstrekkelige beskrivelser av systemet, bruksrutiner, datamodell og systemegenskaper som sikrer betryggende forvaltning, drift og vedlikehold.

(2) Virksomheter som har behandlingsansvar for eller eier informasjonskilder, databaser, registre mv., skal beskrive

- a) når database- eller registerløsningen ble etablert, vesentlig endret eller omstrukturert og avviklet
- b) hvilke typer data som inngår i løsningen, om det er personopplysninger, og hvilke kilder datatypene er hentet fra
- c) bruksformålet for løsningen
- d) hvilke kategorier virksomheter eller personer som har tilgang til dataene, og
- e) hvordan dataene er beskyttet mot urettmessige endringer.

(3) Ved overføring til langtidsbevaring i arkivinstitusjon skal beskrivelsene som nevnt i første og annet ledd følge med. Arkivinstitusjonen kan uten hinder av opphavsrett oppbevare systembeskrivelser for å bevare og gjøre tilgjengelig overført dokumentasjon. Kongen kan gi utfyllende forskrift.

Har virksomheter stor nok forståelse for hvordan prosess, teknologi, organisasjon og informasjon henger sammen?

§ 1

§ 1. Lovens formål

§ 1. Lovens formål

- (1) Formålet med denne loven er å sikre dokumentasjon om samfunnet som skal kunne brukes til å forstå samtid og fortid, og til å bevare og videreutvikle Norge som rettsstat og demokrati.
- (2) Loven skal særlig legge til rette for å
 - a) fremme offentlighet og demokratisk deltagelse
 - b) drive forsvarlig offentlig virksomhet
 - c) fastsette, fremme og forsvare rettigheter og andre rettskrav
 - d) utvikle kunnskap om kulturarven, kulturelt mangfold og grunnleggende samfunnsforhold
 - e) legge til rette for vitenskapelig forskning og annen granskning
 - f) ivareta enkeltpersoners og gruppers behov for å kjenne egen historie og kultur.

Har virksomheter stor nok forståelse for hvordan prosess, teknologi, organisasjon og informasjon henger sammen?

ISO 30300 Kapittel 2.3.1 Formål

- a) utøve virksomhet og levere tjenester på en effektiv måte;
- b) oppfylle lovkrav, forskriftskrav og krav om ansvarlighet;
- c) optimalisere beslutningsprosess, konsistent drift og kontinuitet i organisasjonen;
- d) sikre effektiv drift av organisasjonen ved katastrofer;
- e) gi beskyttelse og støtte i rettsaker, inkludert styring av risiko forbundet med at det finnes eller mangler bevis for organisasjonens aktivitet;
- f) beskytte organisasjonens interesser og rettighetene til ansatte, kunder og nåværende og framtidige interessenter;
- g) støtte forsknings- og utviklingsaktiviteter;
- h) støtte organisasjonens markedsaktiviteter;
- i) vedlikeholde organisasjonens eller fellesskapets hukommelse og støtte samfunnsansvar.

2

Hva burde vi diskutere?

Bevarings og kassasjonsbestemmelserne har vært funksjonsbasert siden 2015 – betyr det at dokumentasjonsforvaltningen fokuserer på funksjon og prosess?

Hvordan sikrer vi god
daglig
dokumentasjons-
forvaltning i samme lov
som langsiktig
arkivering?

Hvordan kan vi bruke billige internasjonale skytjenester til å støtte våre prosesser og samtidig ivare ta god dokumentasjon?

2

Hvordan skal vi fange dokumentasjon fra prosesser som finnes i digital samhandling?

Hvordan dele åpenhet
om de digitale
prosessene?

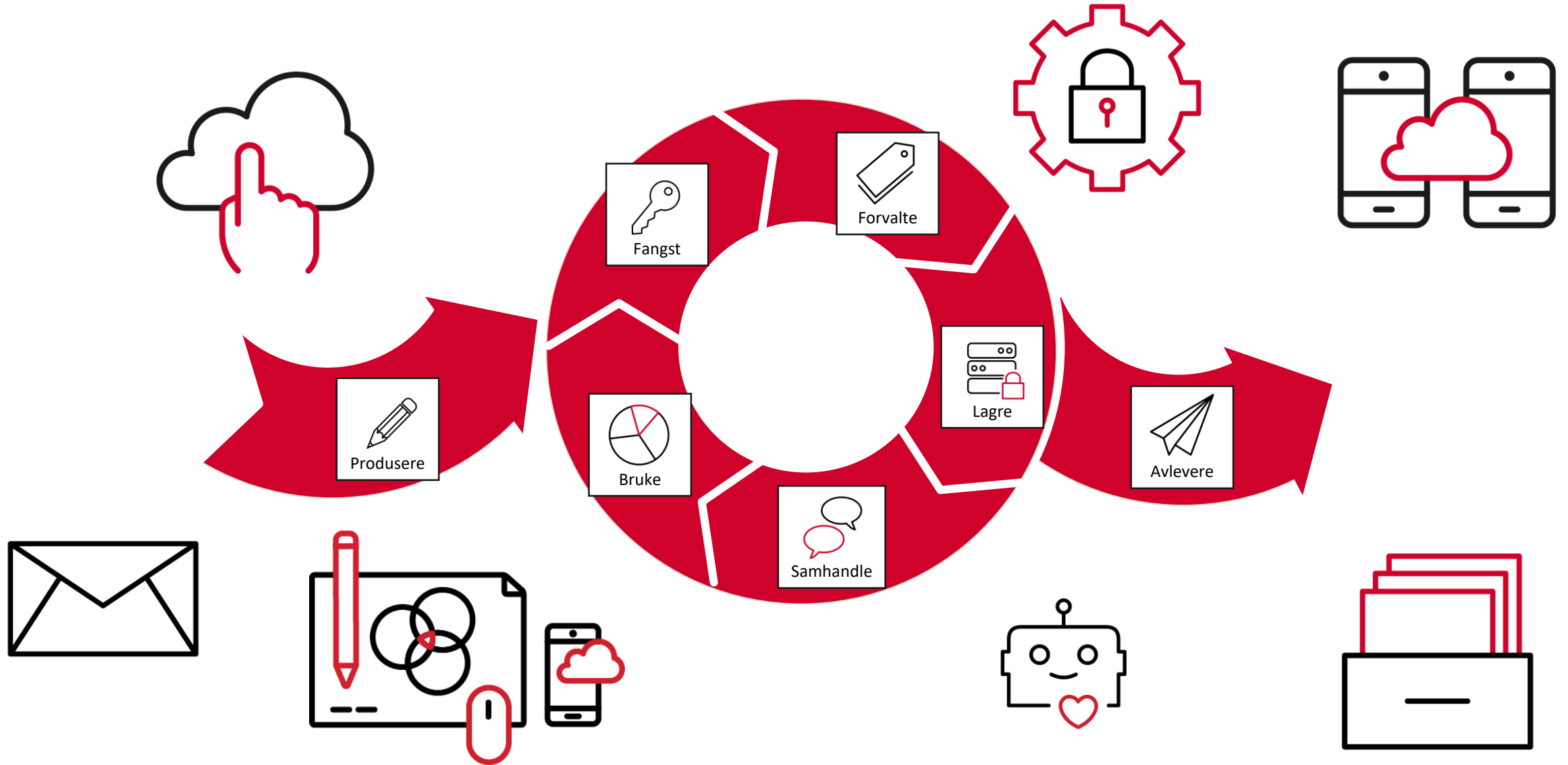

Skal en lov om samfunnsdokumentasjon bare sørge for etterlevelse av dokumentasjonskrav eller også effektive digitale prosesser, gjenfinning og gjenbruk?

Helhetlig samfunnsdokumentasjon for nåtid og ettertid

Takk for
oppmerksomheten!

Kristine.Brorson@soprasteria.com

sopra steria

Delivering Transformation. Together.